

Justis- og beredskapsdepartementet

VÅR REFERANSE
18/2825

DERES REFERANSE

DATO
04.06.2018

Høringssvar - endringer i forsikringsavtaleloven

1. Innledning

Det vises til høringsbrev 6. mars 2018 om endringer i forsikringsavtaleloven med høringsfrist 7. juni 2018.

I høringsnotatet foreslår Justis- og beredskapsdepartementet (JD) endringer i forsikringsavtaleloven (FAL) og tilknyttede forskrifter. Hovedformålet med forslaget er å gjennomføre i norsk rett de privatrettslige sidene av forventede EØS-regler som svarer til Europaparlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/97 om forsikringsdistribusjon (IDD). Høringsnotatet må ses i sammenheng med Finansdepartementets høringsbrev av samme dato, hvor Finanstilsynets utkast til høringsnotat av 23. juni 2017 sendes på høring, med forslag til endringer i finansmarkedslovgivningen basert på de offentligrettslige delene av IDD. I tillegg til de endringene som er nødvendige for å gjennomføre de privatrettslige delene av IDD i norsk rett, foreslår JD en omstrukturering av FAL og innføring av regler om erstatning, bevisbyrde, digitalt førstevalg mv.

JD uttaler at det er et mål at reglene i FAL, så langt det er hensiktsmessig, samordnes med reglene i forslaget til ny finansavtalelov. Når det gjelder forslaget til ny bestemmelse om erstatningsansvar i FAL, viser Finanstilsynet til kommentarene i høringsuttalelsen til ny finansavtalelov i brev 14. desember 2017.

Finanstilsynet støtter den foreslåtte oppdelingen i privatrettslige krav i FAL med forskrifter og offentligrettslige krav i forsikringsformidlingsloven og finansforetaksloven med forskrifter og at regler som er felles for skadeforsikring og personforsikring flyttes først i loven i en felles del. Finanstilsynet har ingen vesentlige merknader til høringsforslaget, men ønsker å løfte enkelte presiseringer, særlig knyttet til Finanstilsynets erfaringer og forvaltningspraksis.

2. Selskapets plikter - FAL § 1-3

2.1 Prekontraktuelle plikter

I JDs omtale av forsikringsforetakets mest sentrale plikter i FAL § 1-3 vektlegges det at pliktene inntreffer før avtale inngås. En del av pliktene vil imidlertid måtte oppfylles også ved endringer i et kontraktsforhold. Finanstilsynet mener det er viktig at det klarlegges at flere av pliktene (for eksempel at alle tilbud og anbefalinger som rettes til kunden skal være basert på opplysninger om kundens ønsker og behov og plikten til å yte rådgivning) ikke bare er knyttet til salgstidspunktet, men også til senere endringer i forsikringsavtalen. Finanstilsynet foreslår en tilsvarende klarlegging når det gjelder selskapets plikt etter forsikringsavtaleforskriften § 8 til å foreta egnethetstest av

kunden knyttet til rådgivning som gjelder forsikringsbaserte investeringsprodukter. Slik forslaget er utformet, kan det se ut som kravet kun gjelder på tegningstidspunktet.

2.2 Generell veiledningsplikt

I JDs omtale av selskapets veiledningsplikt overfor kunden i forslaget til FAL § 1-3 fremgår at den skal være generell og også omfatte ulike typer av finansielle tjenester som nedbetaling av lån og opprettelse av sparekonto. Finanstilsynet peker på at FAL gjelder distribusjon og inngåelse av avtaler om forsikring. Veiledningsplikten etter loven bør da ikke omhandle andre finansielle tjenester. I praksis tilbyr de store finanskonsernene ofte bank-, forsikrings-, spare-, pensjonsprodukter og finansielle instrumenter på samme plattform og med de samme rådgiverne gjennom avtaler om utkontraktering. Veiledning om andre finansielle tjenester må følge sektorlovgivningen som gjelder for de aktuelle tjenestene/produktene.

3 Informasjon – FAL § 1-5

3.1 Interessekonflikter

JD foreslår i FAL § 1-5 en opplysningsplikt om relevante interessekonflikter før avtaleinngåelse. Finanstilsynet har foreslått tilsvarende bestemmelser i forsikringsformidlingsloven § 35 annet ledd og finansforetaksforskriften § 16-1. Finanstilsynet peker på at plikten til å informere om interessekonflikter må sees i sammenheng med de offentligrettslige kravene om identifisering og håndtering av interessekonflikter. Etter identifisering av en interessekonflikt må foretaket iverksette konkrete tiltak for å sikre kundens interesser, som konkrete retningslinjer og rutiner for eksempel om organisering og kontroll eller at aktiviteten opphører. Opplysningsplikten vil dermed i hovedsak være relevant i tilfeller der ett eller flere tiltak ivaretar kundene langt på vei, men det likevel kan være tvil med hensyn til om kundenes interesse er tilstrekkelig ivaretatt. Plikten til å opplyse om relevante interessekonflikter kan ikke erstatte tiltak for å forhindre slike konflikter. Finanstilsynet mener at dette må presiseres.

3.2 "Identitet"

Før avtaleinngåelsen skal det ifølge forslag til FAL § 1-5 også gis "opplysninger om selskapet, herunder identitet". Finanstilsynet har registrert at foretak i konsern med felles logo ofte bare oppgir logoen/kortformen på selskapsnavnet, og ikke angir hvilken konkret juridisk person som blir avtalepart. Finanstilsynet har i rundskriv presisert at det skal fremgå av produktark, nettsider og kjøpsblankett mv. hvilket foretak som blir avtalepart og at juridisk foretaksnavn skal fremgå. Finanstilsynet mener det må presiseres at foretakene må oppgi navn og juridiske selskapsform.

For Finanstilsynet

Ann Viljugrein
direktør for bank- og forsikringstilsyn

Hege Bunkholt Elstrand
seksjonssjef

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.